

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ**Α Π Ο Φ Α Σ Η
133/2023**

Η Ολομέλεια του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου, συνήλθε σε συνεδρίαση στον συνήθη γι' αυτό τόπο την 9.5.2023 και ώρα 11:00, προκειμένου να συζητήσει επί της κατωτέρω υποθέσεως. Συγκροτήθηκε από τους: Αθανάσιο Κουτρομάνο, πρόεδρο, Ευτέρπη Κουτζαμάνη-Δρίλια, αντιπρόεδρο, και (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr») τα μέλη: Καλλιόπη Διαμαντάκου, Βασίλειο Καραποστόλη, Νικόλαο Κιάο, Ευαγγελία Μήτρου, Γεώργιο Σαρειδάκη και Σωκράτη Τσιγλιά. Απόν το μέλος Γεώργιος Πλειός, ο οποίος είχε κληθεί νομίμως. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ.

Αντικείμενο της συζήτησης ήταν η ενδεχόμενη παραβίαση από τον τηλεοπτικό σταθμό με τον διακριτικό τίτλο «OPEN BEYOND» (πρώην EPSILON TV), ιδιοκτησίας της εταιρείας με την επωνυμία «ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ Α.Ε.», της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας λόγω: (α) μετάδοσης συγκεκαλυμμένης διαφήμισης και τηλεπώλησης, (β) μη διαχωρισμού των οπτικοακουστικών εμπορικών ανακοινώσεων από το λοιπό πρόγραμμα και (γ) μετάδοσης χορηγίας σε ενημερωτική εκπομπή, κατά την προβολή της εκπομπής με τον τίτλο «Live News» που μεταδόθηκε στις 26.10.2017, 13 και 14.3.2018. Η υπόθεση εξετάζεται ύστερα από τις με αρ. πρωτ. ΕΣΡ 5321/1.11.2017, 1509/21.3.2018 καταγγελίες πολιτών και την με αρ. πρωτ. 171/ΕΣ/14.3.2018 εσωτερική καταγγελία.

Για τον έλεγχο σχηματίστηκε ο φάκελος με αριθμό 146/16.4.2021, ο οποίος ανατέθηκε στη διοικητική υπάλληλο Αικατερίνη Κοντοπούλου και στην ειδική επιστήμονα - νομικό Ρέα Λαμπροπούλου. Η Διοικητική Υπάλληλος υπέβαλε στο ΕΣΡ την με αριθμό πρωτοκόλλου 1028/ΕΣ/7.12.2018 έκθεση καταγραφής των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης. Στην συνέχεια, η Ειδική Επιστήμονας υπέβαλε στο ΕΣΡ την με αριθμό πρωτοκόλλου 324/ΕΣ/5.5.2021 νομική της εισήγηση.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης, για λογαριασμό της λειτουργούσης τον σταθμό ως άνω εταιρείας, παρέστησαν οι πληρεξούσιοι δικηγόροι της Ιωάννης Νικολόπουλος και Γεωργία Χριστοδούλου. Ερωτηθέντες από τον Πρόεδρο, οι Δικηγόροι δήλωσαν ότι γνωρίζουν το περιεχόμενο του φακέλου, έλαβαν δε τον λόγο και ανέπτυξαν τους ισχυρισμούς τους. Ζήτησαν στη συνέχεια -και η Ολομέλεια δέχτηκε- να τους παρασχεθεί προθεσμία για την κατάθεση εγγράφου υπομνήματος μέχρι και την 12.6.2023, ώρα 14.00, και η συζήτηση κηρύχθηκε περαιωμένη. Ο σταθμός, με το με αριθμό πρωτοκόλλου 3164/9.6.2023 έγγραφο του ζήτησε παράταση της προθεσμίας κατάθεσης υπομνήματος έως την 19.6.2023. Το αίτημα έγινε δεκτό από τον Πρόεδρο του Ε.Σ.Ρ. Ο σταθμός κατέθεσε στη Γραμματεία το με αριθμό πρωτοκόλλου ΕΣΡ 3235/13.6.2023 υπόμνημα.

Την 11.7.2023 και ώρα 11.00 η Ολομέλεια συνήλθε σε διάσκεψη επί της υποθέσεως, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου. Συγκροτήθηκε από τους: Αθανάσιο Κουτρομάνο, πρόεδρο, Ευτέρπη Κουτζαμάνη - Δρίλια, αντιπρόεδρο, και (με τηλεδιάσκεψη μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας «epresence.gov.gr») τα μέλη: Καλλιόπη Διαμαντάκου, Νικόλαο Κιάο, Γεώργιο Σαρειδάκη και Σωκράτη Τσιχλιά. Απόντα τα μέλη Βασίλειος Καραποστόλης, Ευαγγελία Μήτρου και Γεώργιος Πλειός, οι οποίοι είχαν κληθεί νομίμως. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ. Παρέστη επίσης και η ανωτέρω εισηγήτρια, η οποία ανέπτυξε το ζήτημα προφορικά και αποχώρησε. Η Ολομέλεια, αφού παρακολούθησε την επίμαχη ροή προγράμματος και μελέτησε το σύνολο των στοιχείων του φακέλου:

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

I. Νομικό Μέρος

1. Το ΕΣΡ είναι η αρμόδια κατά το Σύνταγμα Ανεξάρτητη Αρχή (άρθρο 15 παρ. 2) για την άσκηση του άμεσου ελέγχου του κράτους επί της ραδιοφωνίας και της τηλεοράσεως και την επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων σε περιπτώσεις παραβάσεων. «Ο άμεσος έλεγχος του κράτους...έχει ως σκοπό... την εξασφάλιση της ποιοτικής στάθμης των προγραμμάτων που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της ραδιοφωνίας και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της

χώρας, καθώς και το σεβασμό της αξίας του ανθρώπου και την προστασία της παιδικής ηλικίας και νεότητας».

2. Κατά το άρθρο 10 παρ. 1 περ. α' του Π.Δ. 109/5.11.2010: «Οι οπτικοακουστικές εμπορικές ανακοινώσεις οφείλουν να αναγνωρίζονται εύκολα ως τέτοιες».

3. Το άρθρο 20 παρ. 1 του αυτού προεδρικού διατάγματος ορίζει: «Η τηλεοπτική διαφήμιση και η τηλεπώληση πρέπει να είναι εύκολα αναγνωρίσιμες και σαφώς διακριτές από το συντακτικό περιεχόμενο του προγράμματος μέσω οπτικών ή/και ακουστικών ή/και χωρικών μέσων με την επιφύλαξη της χρήσης νέων διαφημιστικών τεχνικών».

4. Κατά το άρθρο 2 παρ. 1 περ. ια' του Π.Δ. 109/5.11.2010: «Χορηγία είναι κάθε συνεισφορά δημόσιας ή ιδιωτικής επιχείρησης (ΝΠΔΔ ή ΝΠΙΔ) ή φυσικού προσώπου που δεν παρέχει υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων ή δεν παράγει οπτικοακουστικά έργα, για τη χρηματοδότηση υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων ή προγραμμάτων, με σκοπό την προώθηση της επωνυμίας, του εμπορικού σήματος, της εικόνας, των δραστηριοτήτων ή των προϊόντων του».

5. Το άρθρο 11 παρ. 1 του ως άνω προεδρικού διατάγματος ορίζει: «Οι υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων ή τα προγράμματα που λαμβάνουν χορηγία πρέπει να πληρούν τις ακόλουθες απαιτήσεις: (περ. β') δεν πρέπει να παρακινούν ευθέως σε αγορά ή μίσθωση προϊόντων ή υπηρεσιών μέσω συγκεκριμένων διαφημιστικών αναφορών σε αυτά τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες», ενώ κατά το άρθρο 11 παρ. 5 αυτού: «Δεν επιτρέπεται η χορηγία σε προγράμματα ειδησεογραφίας και επικαιρότητας».

6. Κατά την περ. Α παρ. 2 της Οδηγίας 1/12.7.2011 του ΕΣΡ: «Χορηγία δεν επιτρέπεται σε προγράμματα ειδησεογραφίας και επικαιρότητας, καθώς και στις ανακοινώσεις του φορέα για τα προγράμματα αυτά (τρέηλερ). Ως τέτοια λογίζονται ιδίως τα δελτία ειδήσεων και οι εκπομπές πολιτικού σχολιασμού της επικαιρότητας είτε αυτές εντάσσονται σε δελτία ειδήσεων είτε λειτουργούν αυτονόμως. Τα δελτία καιρού καθώς και τα δελτία αθλητικών εκδηλώσεων εξαιρούνται από την ως άνω απαγόρευση».

7. Σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1α του Ν. 2251/1994 για την προστασία των καταναλωτών (όπως είχε τροποποιηθεί με το Ν. 3587/2007 και εφαρμόζεται βάσει του άρθρου 3 παρ. 17 του Ν. 2328/1995): «Διαφήμιση κατά την έννοια του παρόντος νόμου είναι κάθε ανακοίνωση που γίνεται με κάθε μέσο στα πλαίσια εμπορικής, βιομηχανικής, βιοτεχνικής ή επαγγελματικής δραστηριότητας με στόχο την

προώθηση της διάθεσης αγαθών ή υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των ακινήτων και των συναφών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων».

8. Κατά το άρθρο 2 παρ. 1 περ. η' του Π.Δ. 109/5.11.2010 για τον ορισμό της οπτικοακουστικής εμπορικής ανακοίνωσης: «Πρόκειται για εικόνες με ή χωρίς ήχο που προορίζονται για άμεση ή έμμεση προώθηση εμπορευμάτων, υπηρεσιών ή της εικόνας ενός φυσικού ή νομικού προσώπου που ασκεί οικονομική δραστηριότητα. Οι εικόνες αυτές συνοδεύουν ή περιλαμβάνονται σε πρόγραμμα έναντι πληρωμής ή αναλόγου ανταλλάγματος ή για λόγους αυτοπροβολής. Μορφές οπτικοακουστικής εμπορικής ανακοίνωσης συνιστούν ιδίως η τηλεοπτική διαφήμιση, η χορηγία, η τηλεπώληση και η τοποθέτηση προϊόντος».

9. Κατά το άρθρο 2 παρ. 1 περ. ι' του ανωτέρω προεδρικού διατάγματος: «Συγκεκριαυμμένη οπτικοακουστική εμπορική ανακοίνωση είναι η λεκτική ή με εικόνες παρουσίαση σε προγράμματα εμπορευμάτων, υπηρεσιών, της επωνυμίας, του εμπορικού σήματος ή των δραστηριοτήτων ενός παραγωγού εμπορευμάτων ή ενός πάροχου υπηρεσιών, εφόσον η παρουσίαση αυτή γίνεται από τον πάροχο υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων για διαφημιστικό σκοπό και ενδέχεται να παραπλανήσει το κοινό όσον αφορά στο χαρακτήρα αυτής της παρουσίασης. Η παρουσίαση αυτού του είδους θεωρείται ότι γίνεται σκοπίμως, ιδίως όταν γίνεται έναντι πληρωμής ή αναλόγου ανταλλάγματος».

10. Το άρθρο 10 παρ. 1 περ. α' του Π.Δ. 109/5.11.2010 ορίζει: «Οι οπτικοακουστικές εμπορικές ανακοινώσεις οφείλουν να αναγνωρίζονται εύκολα ως τέτοιες. Απαγορεύονται οι συγκεκριαυμμένες οπτικοακουστικές εμπορικές ανακοινώσεις».

11. Κατά τα στοιχεία β' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του Ν. 2863/2000, το Ε.Σ.Ρ. ελέγχει την τήρηση των όρων που προβλέπονται στην εκάστοτε ισχύουσα ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία και επιβάλλει τις από το άρθρο 4 του Ν. 2328/1995 προβλεπόμενες κυρώσεις.

Από συνδυασμό των διατάξεων αυτών συνάγονται τα ακόλουθα:

α) Οι δραστηριότητες προώθησης επιχειρήσεων, προϊόντων και υπηρεσιών μέσω των διαφημιστικών μηνυμάτων και των μηνυμάτων τηλεπώλησης πρέπει να διακρίνονται από το συντακτικό περιεχόμενο των προγραμμάτων και να είναι σαφώς αναγνωρίσιμες από τους τηλεθεατές-καταναλωτές καθώς η προστασία αυτών από την υπερβολική διαφήμιση αποτελεί ουσιώδη πτυχή του σκοπού της ευρωπαϊκής νομοθεσίας (απόφ. ΔΕΕ της 18.10.2007-υπόθ. C-195/06).

β) Για να υπάρχει συγκεκριμένη διαφήμιση μιας επιχείρησης πρέπει αυτή να γίνεται σκοπίμως από το ραδιοτηλεοπτικό φορέα με διαφημιστικό σκοπό και να ενδέχεται να παραπλανήσει το κοινό όσον αφορά τον χαρακτήρα αυτής της παρουσίασης, η δε παρουσίαση θεωρείται ότι γίνεται σκοπίμως όταν γίνεται έναντι πληρωμής ή αναλόγου ανταλλάγματος.

Διαφημιστικός σκοπός μπορεί να υφίσταται και στην περίπτωση ελλείψεως αμοιβής ή άλλου αναλόγου ανταλλάγματος σε σχέση με διαφήμιση (ΔΕΕ απόφ. 9.6.2011, C-52/2010, σκέψεις 18 επόμεν.), το ενδεχόμενο δε παραπλάνησης ως προς το χαρακτήρα παρουσίασης επιχείρησης εν μέσω εκπομπής, λαμβανομένων υπόψη των συνθηκών σε συνδυασμό με τα δεδομένα της κοινής πείρας, αναφέρεται στο ευρύ τηλεοπτικό κοινό προς το οποίο απευθύνεται η παρουσίαση (ΣτΕ 2646 και 2647/2006, 1028/2012).

Η συγκεκριμένη διαφήμιση γίνεται αντιληπτή από τους καταναλωτές [τηλεθεατές ή/και ακροατές] που παρακολουθούν το πρόγραμμα στο οποίο είναι ενσωματωμένη δίνοντας την εντύπωση ενημέρωσης (ΣτΕ 888/2015, 4586/2015, 4977/2014, 201 και 202/2016, 1360/2017, 1424/2017, 3814/2014, 4421/2014).

Κατά την Ερμηνευτική Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2004/C102/02 σχετικά με ορισμένες πτυχές των διατάξεων της Οδηγίας «Τηλεόραση χωρίς Σύνορα» όσον αφορά την τηλεοπτική διαφήμιση, ένδειξη για ύπαρξη συγκεκριμένης διαφήμισης αποτελεί το γεγονός ότι ένα προϊόν προβάλλεται έντονα, όταν η παρουσίαση αυτή δεν δικαιολογείται από την άποψη των συντακτικών αναγκών της εκπομπής ή είναι το αποτέλεσμα επιρροής στο συντακτικό περιεχόμενο, για εμπορικούς σκοπούς, ή κινδυνεύει να παραπλανήσει το κοινό σχετικά με το χαρακτήρα μιας τέτοιας παρουσίασης.

Ειδικότερα για τη συγκεκριμένη διαφήμιση σημειώνεται ότι το βασικότερο πλεονέκτημα της είναι ότι «...γίνεται αντιληπτή υποχρεωτικά από τους καταναλωτές [τηλεθεατές ή/και ακροατές] που παρακολουθούν το πρόγραμμα στο οποίο είναι ενσωματωμένη, η προβολή της εκτός διαφημιστικής ζώνης την καθιστά πιο ελκυστική και ευπρόσδεκτη, η δημοτικότητα της εκπομπής και των βασικών συντελεστών της προσδίδει κύρος και γόητρο στο αντικείμενο του διαφημιστικού μηνύματος ενώ προικίζεται το ίδιο το μήνυμα με αξιοπιστία. Επίσης δεν υπόκειται στους περιορισμούς χρονικής διάρκειας των διαφημιστικών μηνυμάτων και είναι φθηνότερη για το

διαφημιζόμενο...»¹. Ενδεικτικές αποφάσεις σχετικά με ύπαρξη συγκεκριμένης διαφήμισης είναι οι ΣτΕ 1478/2013, 220/2013, 1010/2013, 4404/2013, 4536/2014, 4421/2014, 4151/2015, 988/2017, 822/2018, 1792/2018, 1360/2017, 1424/2017, 2056/2017, 66/2016, 201/2016, 202/2016.

γ) Η χορηγία είναι μια μορφή οπτικοακουστικής εμπορικής ανακοίνωσης μέσω της οποίας φυσικό ή νομικό πρόσωπο που δεν παρέχει υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων ή δεν παράγει οπτικοακουστικά έργα συνεισφέρει για τη χρηματοδότηση υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων ή προγραμμάτων με σκοπό την προώθηση της επωνυμίας, του εμπορικού σήματος, της εικόνας, των δραστηριοτήτων ή των προϊόντων του. Εξ αυτού συνάγεται ότι τα σύμβολα, αναφορές ή άλλα διακριτικά σήματα χορηγίας πρέπει να συνδέονται στενά με την υπηρεσία ή το πρόγραμμα που χρηματοδοτείται ή συγχρηματοδοτείται από τον εν λόγω χορηγό (απόφ. ΔΕΕ της 17.2.2016-υπόθ. C-314/14, σημ. 45-47). Η χορηγία αποτελεί μέσο προβολής επιχειρήσεων αλλά και μέσο επικοινωνιακής πολιτικής αυτών, απώτερος δε στόχος του χορηγού είναι η προβολή της εμπορικής του δραστηριότητας. Για το λόγο αυτό δεν πρέπει να θίγεται η συντακτική ανεξαρτησία των προγραμμάτων που λαμβάνουν χορηγία και δεν επιτρέπεται χορηγία σε προγράμματα ειδησεογραφίας και επικαιρότητας (ΣτΕ 4598/2015, 1955/2015, 335/2017). Για να αποτελούν τα ραδιοτηλεοπτικά προγράμματα αντικείμενο χορηγίας, ουδόλως πρέπει να παρακινούν στην αγορά των προϊόντων ή των υπηρεσιών που προτείνει ο χορηγός (ΣτΕ 202/2016), δεν πρέπει δε η ανακοίνωση της χορηγίας ενός προγράμματος και η διαφήμιση του χορηγού να γίνονται ταυτόχρονα (απόφ. ΔΕΕ της 24.11.2011-υπόθ. C-281/09, θέση Commission κατά Ισπανίας). Η νομοθετική προστασία κατατείνει στην προστασία των καταναλωτών, δηλαδή των τηλεθεατών και ακροατών (επί τη βάση του άρθρου 3 παρ. 17 Ν. 2328/1995).

II. Πραγματικό μέρος

Από τα έγγραφα του φακέλου, την παρακολούθηση της επίμαχης ροής προγράμματος και τους ισχυρισμούς της εγκαλουμένης (προβληθέντες προφορικός και εγγράφως), προκύπτουν τα εξής:

¹ Π. Σελέκος : «Ο κανόνας του διαχωρισμού των διαφημίσεων από το πρόγραμμα στη ραδιοτηλεόραση», εκδ. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή, 1997, σελ. 24 επόμε.

α) Η εκπομπή «Live News» της 26.10.2017 η οποία μεταδόθηκε από τον τηλεοπτικό σταθμό «EPSILON TV» (νυν OPEN BEYOND) περί ώρα 18.30' με παρουσιάστη τον Νίκο Ευαγγελάτο αποτελεί ειδησεογραφική εκπομπή επικαιρότητας που φέρει στοιχεία αναλυτικού δελτίου ειδήσεων. Ενδεικτικά μεταδόθηκαν ειδήσεις και πληροφορίες για επίθεση στο αστυνομικό τμήμα Πεύκης, εισβολή της συλλογικότητας «Ρουβίκωνας» στο νοσοκομείο «Ευαγγελισμός», για ρύθμιση οφειλών σε 120 δόσεις, άρνηση των δανειστών σε μείωση εισφορών, για τα πετρέλαια του Κουρδιστάν, την ανεξαρτησία της Καταλονίας, την επαφή Υπουργών Εξωτερικών Κοτζιά-Τσαβούσογλου κ.ά.

Μετά τη μετάδοση του δελτίου καιρού (19.39'), ο παρουσιαστής αναφέρει «*πάμε στο χορηγό μας, κυρία μου σας ακούμε*». Μία κυρία παρουσιάζει τη διαδικτυακή επιχείρηση «caremarket.gr», ένα σουπερμάρκετ «*με 12.000 προϊόντα, περισσότερα από 1000 είναι σε προσφορά, τα αγοράζετε στις καλύτερες τιμές, στο σπίτι σας χωρίς μεταφορικά...*». Προβάλλονται εικόνες προϊόντων που είναι σε προσφορά: Johnson αφρόλουτρο, Palmolive αφρόλουτρο στη μισή τιμή, Lenor ενισχυτικό αρώματος έκπτωση 45%, Dixan απορρυπαντικό έκπτωση 45% κ.ά. Ο παρουσιαστής επαναλαμβάνει ότι το caremarket είναι χορηγός της εκπομπής.

Στις 19.42' ο παρουσιαστής συνομιλεί με τον πλαστικό χειρουργό Α. Βεκρή. Ο παρουσιαστής αναφέρεται στον Α. Βεκρή ως ένα γιατρό που πήρε το βραβείο της καλύτερης κλινικής μεταμόσχευσης μαλλιών. Ο Α. Βεκρής μιλά για τις βραβεύσεις της κλινικής, τις επιτυχίες και τη διαδικασία μεταμόσχευσης, για τον ιατρικό τουρισμό (η κλινική του έχει κάνει 1000 μεταμοσχεύσεις μαλλιών σε ξένους ασθενείς). Αναφέρει ότι το κόστος της μεταμόσχευσης είναι εξορθολογισμένο, ότι περισσότερα θαυμαστά αποτελέσματα μπορεί να δει κανείς στο site advancedhairclinics.gr. Η συγκεκριμένη ιστοσελίδα παραμένει αναγραμμένη σε λεξάντα σε όλη τη διάρκεια της συνομιλίας του πλαστικού χειρουργού με τον παρουσιαστή.

Στις 19.47' ο παρουσιαστής αναφέρει «*πάμε στη συνέχεια στο ιατρικό μας ένθετο*». Προβάλλεται κάρτα που αναγράφει «*Ιατρικά νέα*» από τη Medi Jeunesse. Εμφανίζεται μία κυρία που παρουσιάζει την Έ. Μαλτέζου: η Ε. Μαλτέζου μιλά για βλαστοκύτταρα στο πρόσωπο, ότι το πρόσωπο, ο λαιμός, το ντεκολτέ φαίνονται 10 χρόνια νεότερα χωρίς νυστέρι, μπαίνει τέλος στα σημάδια του χρόνου, απόλυτο σιδέρωμα των ρυτίδων, ο πλαστικός χειρουργός κάνει έγχυση βλαστοκυττάρων ανώδυνα. Ανακοινώνει πως το ιατρικό ραντεβού είναι δωρεάν, αν οι τηλεθεατές πουν

τις λέξεις «Live News» κερδίζουν ένα face lift χωρίς νυστέρι στα 190 ευρώ. Προβάλλονται σταθερά τηλεφωνικές γραμμές (211 1051158, 8011161061). Στο τέλος εμφανίζεται πάλι η κάρτα «Ιατρικά νέα». Οι τίτλοι τέλους της εκπομπής πέφτουν στις 19.50'.

β) Η εκπομπή «Live News» της 13.3.2018 η οποία μεταδόθηκε από τον τηλεοπτικό σταθμό «EPSILON TV» (νυν OPEN BEYOND) περί ώρα 18.30' με παρουσιάστη τον Νίκο Ευαγγελάτο αποτελεί ειδησεογραφική εκπομπή επικαιρότητας που φέρει στοιχεία αναλυτικού δελτίου ειδήσεων. Ενδεικτικά μεταδόθηκαν ειδήσεις και πληροφορίες για έγκλειστους Έλληνες στρατιωτικούς σε τουρκικές φυλακές, για την τουρκική προκλητικότητα στο Αιγαίο, για πνιγμό πρώην προέδρου συμβολαιογράφων Θεσσαλονίκης, για την υπόθεση Novartis, για την αλλαγή στην ηγεσία του State Department κ.ά.

Μετά τη μετάδοση του δελτίου καιρού (19.45'), ο παρουσιαστής αναφέρει «και τώρα ο χορηγός μας *caremarket.gr*». Μία κυρία παρουσιάζει τη διαδικτυακή επιχείρηση «*caremarket.gr*» λέγοντας «24 ώρες το 24ωρο ανοικτό να κάνετε τις αγορές σας εύκολα και οικονομικά. Έχει τις καλύτερες τιμές, τις καλύτερες προσφορές και φέρνει τα ψώνια στον πάγκο της κουζίνας σας χωρίς μεταφορικά». Προβάλλονται εικόνες προϊόντων που είναι σε προσφορά: Ecos απορρυπαντικό βρεφικών ρούχων 1+1 συσκευασία δώρο(τιμή τεμ. 8,95 ευρώ), Pampers πάνες 1+1 κερδίζετε 7,98 ευρώ κ.ά. Ο παρουσιαστής σχολιάζει θετικά τις τιμές προσθέτοντας πως υπάρχουν πάνω από 1000 προϊόντα σε προσφορά κι ότι είναι δωρεάν τα μεταφορικά.

Στις 19.49', ο παρουσιαστής συνομιλεί με τον εκπρόσωπο της εταιρείας «Eu Club» Α. Μεϊμάρη. Ο Α. Μεϊμάρης παρουσιάζει τα προνόμια της κάρτας υγείας «Eu Club»: μιλά για την υγεία των παιδιών που καλύπτεται με την κάρτα «Eu Kids» που σε επείγοντα περιστατικά καλύπτει εντελώς δωρεάν εξετάσεις αξίας έως 200 ευρώ. Ο παρουσιαστής παρατηρεί πως είναι πολύ δελεαστική η κάρτα. Ο εκπρόσωπος της εταιρείας μιλά για την πανελλαδική κάλυψη της κάρτας, ότι δεν υπάρχει πλαφόν, ανάγκη ιατρικού ιστορικού και όριο ηλικίας, ότι ο κάτοχος της πάει δωρεάν με ασθενοφόρο και στα επείγοντα. Αναγράφεται τηλεφωνική γραμμή (2315001500) και τιμή αγοράς (100 ευρώ για όλο το χρόνο, για οδοντιατρικές θεραπείες αντί 400 ευρώ μόνο 130 ευρώ). Ο παρουσιαστής παρατηρεί πως είναι πράγματι λίγα τα χρήματα.

Στις 19.55' ο παρουσιαστής αναφέρει «πάμε στο ειδικό ένθετο που κλείνει κάθε βράδυ την εκπομπή "Live News"». Προβάλλεται κάρτα που αναγράφει «Ιατρικά νέα» από τη Medi Jeunesse. Εμφανίζεται μία κυρία που παρουσιάζει την Έ. Μαλτέζου: η Ε.

Μαλτέζου μιλά για λιποαναρρόφηση χωρίς νυστέρι με αυθεντική κρυολιπόλυση, ότι ένα μηχανήμα με ψύχος διασπά τη μεμβράνη του λιποκυττάρου, το συρρικνώνει και αποβάλλεται το περιττό λίπος με τις φυσιολογικές λειτουργίες του οργανισμού. Γίνεται σύσφιγξη και όχι χαλάρωση του δέρματος και των ιστών, σμιλεύεται η σιλουέτα, αλλάζει ο σωματότυπος. Ανακοινώνει πως το ιατρικό ραντεβού είναι δωρεάν, αν οι τηλεθεατές πουν τις λέξεις «Live News» κερδίζουν μια αυθεντική κρυολιπόλυση στα 200 ευρώ. Προβάλλονται σταθερά τηλεφωνικές γραμμές (210 5158160, 8011161061) και η ιστοσελίδα της επιχείρησης. Στο τέλος εμφανίζεται πάλι η κάρτα «Ιατρικά νέα». Οι τίτλοι τέλους της εκπομπής πέφτουν στις 19.57'.

γ) Η εκπομπή «Live News» της 14.3.2018 η οποία μεταδόθηκε από τον τηλεοπτικό σταθμό «EPSILON TV» (νυν OPEN BEYOND) περί ώρα 18.30' με παρουσιάστη τον Νίκο Ευαγγελάτο αποτελεί ειδησεογραφική εκπομπή επικαιρότητας που φέρει στοιχεία αναλυτικού δελτίου ειδήσεων.

Μετά τη μετάδοση του δελτίου καιρού (19.44'), ο παρουσιαστής και μία κυρία παρουσιάζουν τη διαδικτυακή επιχείρηση «caremarket.gr» αναφέροντας τις προσφορές της ημέρας.

Στις 19.49' ο παρουσιαστής παρουσιάζει το ειδικό ένθετο με την προβολή της κάρτας «Ιατρικά νέα» από τη Medi Jeunesse. Η Ε. Μαλτέζου παρουσιάζει τη μέθοδο αναγέννησης μαλλιών με βλαστοκύτταρα προβάλλοντας τις τηλεφωνικές γραμμές (210 5158160, 8011161061) και την ιστοσελίδα της επιχείρησης. Όσοι καλέσουν λέγοντας τις λέξεις «Live News» κερδίζουν την αναγέννηση μαλλιών με βλαστοκύτταρα στα 190 ευρώ (από 400 ευρώ κανονική τιμή). Στο τέλος εμφανίζεται πάλι η κάρτα «Ιατρικά νέα». Οι τίτλοι τέλους της εκπομπής πέφτουν στις 19.52'.

Περαιτέρω, λεκτέα τα ακόλουθα:

Στη διάρκεια της εκπομπής «Live News» που μεταδόθηκε από τον τηλεοπτικό σταθμό Epsilon TV (νυν Open Beyond) στις 26.10.2017, 13 και 14.3.2018, προβλήθηκαν από εκπροσώπους κλινικής μεταμόσχευσης μαλλιών, εταιρείας προώθησης κάρτας υγείας και κέντρου αισθητικής σε συνεργασία με τον παρουσιάστη προϊόντα και υπηρεσίες με ανακοίνωση τηλεφωνικής γραμμής, ιστοσελίδας και τιμής αγοράς, επαινετική προβολή των θετικών ιδιοτήτων τους και παρότρυνση για (άμεση) αγορά. Πρόκειται για διαφημιστικά μηνύματα και μηνύματα

τηλεπώλησης² εντός της εκπομπής που ο τρόπος παρουσίασης τους παραβιάζει την αρχή του διαχωρισμού των εμπορικών ανακοινώσεων από το λοιπό πρόγραμμα.

Ειδικότερα, στην εκπομπή της 26.10.17 και 13.3.18 παρουσιάστηκε ως ένα από τα θέματα αυτής συνέντευξη του παρουσιαστή με ιατρό-εκπρόσωπο ιδιωτικής επιχείρησης (κλινικής) και με εκπρόσωπο εταιρείας προώθησης κάρτας υγείας. Στη διάρκεια της προβάλλεται η δραστηριότητα των επιχειρήσεων αυτών κατά τρόπο επαινετικό, η ιστοσελίδα της μίας, το τηλέφωνο και το κόστος αγοράς της άλλης. Πρόκειται για συγκεκριμένες διαφημίσεις των ως άνω επιχειρήσεων, οι οποίες, όντας ενσωματωμένες στη ροή της εκπομπής, μπορούν να θεωρηθούν από τους τηλεθεατές ως μετάδοση πληροφορίας ή ως ενημέρωση.

Στην εκπομπή και των τριών υπό έλεγχο ημερομηνιών, προβάλλεται επιχείρηση κέντρου αισθητικής κατά τρόπο επαινετικό, με αναφορά τηλεφωνικής γραμμής, κόστους θεραπείας και άμεση προσφορά στο κοινό των υπηρεσιών της. Πρόκειται για συγκεκριμένο μήνυμα τηλεπώλησης του κέντρου αισθητικής που ενδέχεται να παραπλανήσει το κοινό όσον αφορά τον χαρακτήρα αυτής της παρουσίασης (σχετική απόφαση Ε.Σ.Ρ. 165/2019 κατά σταθμού Epsilon TV).

Στη διάρκεια της εκπομπής «Live News» και των τριών υπό έλεγχο ημερομηνιών προβλήθηκε η διαδικτυακή επιχείρηση «caremarket.gr» με παρουσίαση των προϊόντων της και σαφή διευκρίνιση ότι πρόκειται για χορηγό της εκπομπής. Η εκπομπή «Live News» είναι ειδησεογραφική εκπομπή επικαιρότητας, ήτοι ένα αναλυτικό δελτίο ειδήσεων για το οποίο δεν επιτρέπεται ανακοίνωση χορηγού. Πλέον αυτού, ο χορηγός δεν προβαλλόταν απλά και ουδέτερα, αλλά υπήρχε ευθεία παρακίνηση σε αγορά προϊόντων που εμπεριείχε διαφημιστικό μήνυμα (σχετική απόφαση Ε.Σ.Ρ. 170/2019 κατά σταθμού Epsilon TV).

III. Υπαγωγή

Ενόψει των ανωτέρω, κρίνεται ότι η εγκαλουμένη εταιρεία παραβίασε -εκ προθέσεως- τις αναφερόμενες στο νομικό μέρος της παρούσας διατάξεις περί μετάδοσης συγκεκριμένης διαφήμισης και τηλεπώλησης, μη διαχωρισμού των οπτικοακουστικών εμπορικών ανακοινώσεων από το λοιπό πρόγραμμα και

² Τηλεπώληση: άμεση προσφορά προς το κοινό αγαθών ή υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων ακινήτων, δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, έναντι πληρωμής, ανεξάρτητα από τη διαδικασία καθορισμού του τιμήματος ή τον τρόπο πληρωμής (άρ. 2 παρ. 1 περ. ιβ' Π.Δ. 109/2010).

μετάδοσης χορηγίας σε ενημερωτική εκπομπή. Επομένως, πρέπει να επιβληθεί στην εγκαλουμένη διοικητική κύρωση και δη εκείνη του προστίμου.

Περαιτέρω, με βάση τη βαρύτητα της παραβάσεως και το κοινώς γνωστό μερίδιο τηλεθέσεως του συγκεκριμένου τηλεοπτικού σταθμού κρίνεται ότι το επιβλητέο πρόστιμο είναι εκείνο των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ.

**ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ Η ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ**

Δέχεται ότι η εγκαλουμένη παραβίασε -εκ προθέσεως- τις διατάξεις περί μετάδοσης συγκεκαλυμμένης διαφήμισης και τηλεπώλησης, μη διαχωρισμού των οπτικοακουστικών εμπορικών ανακοινώσεων από το λοιπό πρόγραμμα και μετάδοσης χορηγίας σε ενημερωτική εκπομπή, κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Επιβάλλει στην εταιρεία με την επωνυμία «ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ Α.Ε.», ιδιοκτήτρια του τηλεοπτικού σταθμού με τον διακριτικό τίτλο «OPEN BEYOND», τη διοικητική κύρωση του προστίμου των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ.

Κατά το άρθρο 4 παρ. 3 του Ν. 2328/1995, όπως έχει μετά την δια του άρθρου 23 παρ. 5 εδ. β' του Ν. 3166/2003 αντικατάστασή του, η παρούσα απόφαση κατά την προαναφερόμενη κύρωση, είναι εκτελεστική κατά:

1. Της εταιρείας ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ Α.Ε., που εδρεύει στο Κορωπί Αττικής, στο 2ο χιλιόμετρο Λεωφ. Παιανίας - Μαρκοπούλου, με ΑΦΜ 094249653, Δ.Ο.Υ. ΦΑΕ Αθηνών.
2. Του Νικόλαου Αργυρού του Χρήστου, με ΑΦΜ 070939830, Δ.Ο.Υ. Αμαρουσίου, ως νομίμου εκπροσώπου.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε την 11^η Ιουλίου 2023 και δημοσιεύτηκε την 25^η Σεπτεμβρίου 2023.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΥΤΡΟΜΑΝΟΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΜΑΡΑΖΙΔΟΥ